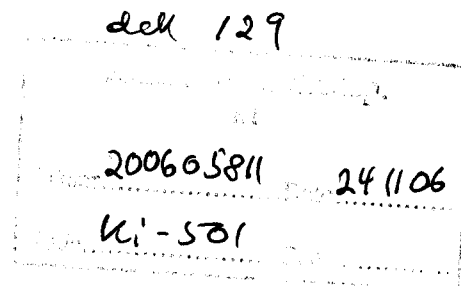

Den norske kirke
Stavanger kirkelige fellesråd
Kirkevergen

Kultur og kirkedepartementet
Postboks 8030, Dep.

0030 OSLO

Dato	Deres ref	Sid	Journal	Arkiv	Saksbehandler
22.11.2006		06/779-10	4411/06	001.2.1	Svein Inge Thorstvedt, 51 84 04 02

NOU 2006: 2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE - HØRING

Stavanger kirkelige fellesråd har behandlet saken i sitt møte 22.1.2006 i sak 37/06. Vedlagt er høringsvar fra Stavanger kirkelige fellesråd.

Med vennlig hilsen
STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Svein Inge Thorstvedt
kirkeverge

VEDLEGG:
Høringsuttalelse.

KOPI
Stavanger biskop

Adresse
Klubbgata 6
Postboks 201
4001 Stavanger

Telefon
51 84 04 00
Telefax
51 84 04 01

Org.nr
NO 976 993 403
Bankkonto
8160.07.31122

E-post
kirken@stavanger.kommune.no
Web
www.kirken.stavanger.no

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: **STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD**

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

Innledningsvis vil Stavanger kirkelige fellesråd gi uttrykk for at den valgte formen i høringen har vært vanskelig å forholde seg til. Spørsmålene gir lite rom for nyansering. Det er i enkelte spørsmål mulig å lande på mellomstandpunkt som er høyst gjennomførbare, men som det er vanskelig å få gitt uttrykk for i svarskjemaet.

Det er videre vanskelig å gjennomføre et resonnement fordi det er liten innbyrdes sammenheng mellom spørsmålene og ikke noen naturlig progresjon. Vi mener videre at spørsmålene fremstår som tvetydige og at de terminologisk ikke er presise nok. Det har ført til behov for å supplere avkryssingsalternativene med kommentarer.

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

De prinsipper som bør ligge til grunn for en tros- og livssynspolitik kan oppsummeres slik:

- Tros og livssynsfrihet må sikres alle landets borgere

Tros- og livssynsfrihet innebærer også rett til frihet fra religion.

- De ordninger for likebehandling av tros- og livssynssamfunn som er etablert videreføres.

Stat og kommune må bidra til at tros- og livssynsmangfoldet kan utfolde seg blant annet ved hjelp av økonomiske støtteordninger.

Det er ikke i strid med likebehandlingsprinsippet at Den norske kirke, som det største trossamfunn i landet, kan behandles noe annerledes.

Kommentar:

Stavanger kirkelige fellesråd ser det som viktig at tros- og livssynsfrihet er en universell rettighet som gjelder alle landets borgere og at det er en offentlig oppgave å sikre disse rettigheter. Vi anerkjenner at det er enhver borgers rett å ha den troen man vil, gi uttrykk for den og til å dyrke sin religion alene eller sammen med andre og at det er en offentlig oppgave å bidra til at så kan skje. Vi ser det derfor som tjenlig at den praksis som gjelder i dag når det gjelder den rettslige forståelse av de aktuelle grunnlovsbestemmelser i hovedsak videreføres, men at dagens formuleringer i grunnloven endres i henhold til dagens rettsoppfatning og praksis.

Vi er enig med Gjønnnes-utvalget i at dagens statskirkeordning ikke er i strid med rettslige krav til tros- og livssynsfrihet for alle landets borgere, men at statskirken, slik den i dag er forankret rettslig, byr på en rekke utfordringer vis a vis andre tros- og livssynssammenslutninger og ikke-troende.

Vi mener videre at de ordninger for likebehandling av tros- og livssynssamfunn som er etablert videreføres. Dette ikke er til hinder for at Den norske kirke, som omfatter 4/5 av befolkningen, i noen grad behandles

annerledes og at dens rolle som lokal og nasjonal kulturell aktør og tradisjonsbærer videreføres. Det er å betrakte som et samfunnsmessig fellesgode som flesteparten av befolkningen gjør bruk av.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Spørsmålet er utformet altfor kategorisk. Begrepet "statskirke" kan forstås på flere måter. Vårt svar indikerer at vi forstår "statskirken" som kirken slik den er rettslig forankret i dag. Når vi har krysset av for "avvikles", så er det å forstå som statskirken i sin nåværende form, ikke minst rettslig. Vi mener likevel at det skal være en statlig forankring for Den norske kirke, blant annet ved at den får en egen særlov som regulerer forholdet mellom staten og kirken både organisatorisk og økonomisk.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Stavanger kirkelige fellesråd mener at forankringen først og fremst skjer ved en egen kirkelov vedtatt i Stortinget. Det er imidlertid ikke til hinder for at det også kan være Grunnlovbestemmelser som angår Den norske kirke.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Forslag om punktet Støtte fra det offentlige med noe medlemsavgift fikk 2 stemmer av 13.

Svaralternativene gir ikke mulighet til å forstå rekkevidden av valget. Stavanger kirkelige fellesråd mener at kirken må finansieres av det offentlige uten noen obligatorisk medlemsavgift.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
- Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Forslag om punktet Valgordningen bør være som i dag fikk 5 stemmer av 13.

Eventuelle andre ordninger:

Stavanger kirkelige fellesråd mener at det uavhengig av ordning må være viktig å styrke de demokratiske ordninger blant annet ved å bruke direkte valg i større grad enn nå til de besluttede organer. Vi vil likevel reservere oss mot å øke avstanden mellom menighetsråd og fellesråd ytterligere ved å ta bort den forbindelsen som det er i dag. Vi mener at både menighetsråd og fellesråd må forstås som lokale organer som utfører oppgaver på vegne av soknet og at valgordningen reflekterer den nære relasjonen mellom dem.

6. Dersom statskirkeordningen avvikes, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
- De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
- Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
- Det humanistiske verdigrunnlaget
- At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
- Kommunen
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Gjønnes-utvalgets flertall konkluderer med at hensynet til en likestilling mellom livssyn fører til den slutning at kommunen må ha ansvar for gravferdsforvaltningen. Det er imidlertid ikke gitt noen begrunnelse for en slik konklusjon ut over livssynslikheten.

Stavanger kirkelige fellesråd legger til grunn at det også i fremtiden vil være en statlig oppgave å fastsette hvilke tjenester som befolkningen skal være sikret på gravferdsområdet. Likeledes vil det være en statlig oppgave å gi føringer og rammer for sektoren. Staten kan også gjennom sin lovgivning opprette ulike ordninger for å sikre både saksbehandling og tjenestetilbud og at utøvelsen av disse er i tråd med forutsetningene for alle innbyggere og eventuelt opprette tilsyn for disse funksjonene. Vi mener derfor at det ikke er nødvendig for å sikre livssynsmangfoldet at driften av gravlundene ivaretas av kommunal myndighet.

Med disse forutsetningene vil vi legge vekt på at kirken besitter den nødvendige kompetanse for å ivareta driften. Den kirkelige gravferdsforvaltning har selv til i dag løst utfordringene med å møte det økende og kulturelle mangfoldet på en svært tilfredsstillende måte.

Fordi Den norske kirke vil være hovedaktør for gjennomføring av gravferdsseremonier i overskuelig fremtid ønsker Stavanger kirkelige fellesråd at ansvaret for gravferdsdriften fortsatt ligger hos kirken. Vi vil også legge til grunn at det ikke foreligger klager på kirkens utøvelse av denne myndighet fra noen tros- eller livssynssamfunn. Brukerundersøkelsen som ble gjennomført for to år siden i mange av landets kommuner viser i tillegg at gravlunddriften, slik den utføres i dag, får høyest score blant alle offentlige tjenester lokalt. På denne bakgrunn vil vi gå inn for at ansvaret for gravlunddriften videreføres. Det bør likevel kunne legges til rette for alternativer på bakgrunn av lokale forhold.

I tillegg til dette vil vi bemerke at gravlunddrift krever kompetanse innenfor kultur, religion, ritualer, symboler, sorg og andre områder som handler om å møte forskjellige mennesker med innsikt og forståelse. Dette stiller gravferdsmyndigheten på store krav til profesjonalitet, bred kompetanse og ryddig forvaltning. Kirkens livssynsmessige forankring vil representere en ressurs i møte med utfordringene på denne sektor.

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
- Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

Stavanger kirkelige fellesråd legger til grunn at kirkens medlemmer i hvert sokn i om lag tusen år har vært ansvarlig for finansiering, bygging og vedlikehold av kirkehus i Norge. Vi finner ingen grunn til å endre på dette selv om relasjonen mellom stat og kirke skulle bli endret.

Vi vil vurdere det positivt at den nære forbindelsen mellom kirke og kommune som har funnet sted i mer en 160 år i en viss grad kan opprettholdes. En kommunal relasjon vil kunne opprettholde og understreke kirkebyggenes spesielle og almene tilknytning langt utenfor de mest aktive brukerne.

Et fortsatt kommunalt ansvar for finansiering av kirkebyggene vil også videreføre samspillet mellom kirke og lokalsamfunn og ta vare på byggenes rolle og sentrale plass i lokal kulturhistorie og kulturlandskap. En kommunal rolle i forhold til kirkebyggene vil dessuten sikre et naturlig medansvar overfor andre trossamfunn som er aktive i kommunen. Dette vil gi et godt uttrykk for den viktige rollen kommunen har på det kulturminnepolitiske og religionspolitiske området.